

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Fleetreal a. s.**, so sídlom v Bratislave, Vlčie Hrdlo 64, IČO: 45 470 189, proti povinnému: **neb. J. L.**, naposledy bývajúcemu v K., o **vymoženie 3 319,39 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 0 Er 1133/1998, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 14. februára 2014 sp.zn. 12 CoE 265/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Oprávnenému a povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením z 8. marca 2013, č.k. 0 Er 1133/1998-138 exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil, súdnemu exekútorovi JUDr. Petrovi Hodermarskému náhradu trov exekúcie nepriznal a súdnej exekútorke JUDr. Anette Demešovej náhradu trov exekúcie nepriznal. V odôvodnení uviedol, že na základe návrhu právneho predchodcu oprávneného na vykonanie exekúcie bolo súdnemu exekútorovi 27. apríla 1998 udelené poverenie na vykonanie exekúcie č. 5802 004339. Dňa 31. decembra 2012 podal súdny exekútor podnet na zastavenie exekúcie z dôvodu, že povinný zomrel nemajetný. Podľa zistení súdu prvého stupňa povinný zomrel 13. mája 2008, teda po začatí exekučného konania, pričom Okresný súd Košice I uznesením č.k. 36 D 312/2008-240 zo 16. novembra 2012 rozhodol, že majetok porúčiteľa pripadá štátu - Slovenskej republike, keďže súdnej komisárke sa nepodarilo speňažiť majetok porúčiteľa v priebehu likvidácie dedičstva, a to ani za zníženú cenu. Na rozhodovanie o zastavení exekúcie a náhrade trov konania aplikoval ustanovenia zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) účinné do 31. januára 2002, keďže podľa ustanovenia § 235 ods. 2 citovaného zákona exekučné konania, ktoré sa začali

do 1. februára 2002 sa dokončia podľa doterajších predpisov. Exekučný poriadok účinný do 31. januára 2002 nepoznal ako dôvod zastavenia exekúcie nemajetnosť povinného, preto exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, ktorý zahŕňal dôvody zastavenia exekúcie, ktoré neboli výslovne vymenované v ustanovení § 57 ods. 1. Rovnako na trovy exekúcie aplikoval ustanovenie § 203 Exekučného poriadku účinné do 31. januára 2002, podľa ktorého možno uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie, len ak pri náležitej opatrnosti mohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie. Vychádzajúc z uvedeného na náhradu trov exekúcie nemohol zaviazat' oprávneného, ktorý vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu dôvod zastavenia exekúcie v čase začatia exekúcie predpokladať nemohol. Pri rešpektovaní platnej právnej úpravy mu nezostávalo iné než konštatovať, že nie je možné výkladom rozširovať prípady, kedy súd môže uložiť oprávnenému náhradu trov exekúcie, resp. kedy trovy exekúcie znáša oprávnený. Preto v prípade, ak povinný zanikol bez právneho nástupcu a zároveň tu nie je daný niektorý z dôvodov pre uloženie povinnosti oprávnenému nahradiť exekučné trovy, neexistuje iné zákonné rozhodnutie, ako nepriznať exekútorovi trovy exekúcie, aj keď takéto rozhodnutie sa môže zdať nespravodlivé predovšetkým vo vzťahu k legitímnemu očakávaniu exekútora, že za výkon exekučnej činnosti mu odmena patrí.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo 14. februára 2014, sp.zn. 12 CoE 265/2013 (ďalej aj „odvolací súd“) potvrdil napadnuté uznesenie vo výroku, ktorým súd prvého stupňa súdnemu exekútorovi JUDr. Petrovi Hodermarskému náhradu trov exekúcie nepriznal. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 196, § 197 ods. 1, § 203, § 235 ods. 2 Exekučného poriadku. Dospel k záveru, že použitie iného znenia ustanovenia § 203 Exekučného poriadku v danej veci nie je možné, nakoľko predmetné exekučné konanie sa začalo 7. apríla 1998, a teda v zmysle ustanovenia § 235 ods. 2 Exekučného poriadku je naň nutné aplikovať ustanovenia tohto zákona účinné do 31. januára 2002. V predmetnej veci bola exekúcia zastavená z dôvodu úmrtia povinného po začatí exekúcie. Uviedol, že v danej situácii oprávneného nemožno zaviazat' na náhradu trov exekúcie, nakoľko tento v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie (7. apríla 1998), ani počas exekúcie, nemohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie, teda že povinný zomrie (13. mája 2008), resp. že povinný zomrie skôr, ako súdny exekútor vymôže pohľadávku oprávneného alebo zistí nemajetnosť povinného. Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku ustanovuje taxatívne prípady, kedy je možné oprávnenému uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie. Toto

ustanovenie nie je možné vykladať natoľko extenzívne, že oprávnený bude povinný platiť trovy každej zastavenej exekúcie len preto, že súdny exekútor nemôže niesť trovy exekúcie sám. Keďže nie sú dané dôvody na zaviazanie oprávneného na náhradu trov exekúcie podľa ustanovenia § 203 Exekučného poriadku a zároveň povinnému, ktorý zomrel, túto povinnosť uložiť nemožno, neexistuje subjekt, ktorému by bolo možné uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie povereného súdneho exekútora a je potrebné vysloviť, že tomuto náhrada trov exekúcie neprislúcha. Na základe uvedeného rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie súdny exekútor. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f) O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že súd vydal rozhodnutie na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. spočívalo podľa názoru súdneho exekútora v tom, že novelou účinnosťou od roku 2012, zavedenou do Exekučného poriadku zákonom č. 32/20020 Z.z., bol do ustanovenia § 203 vložený nový odsek 2, podľa ktorého ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. Vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2012, uviedol, že súd je viazaný aktuálnou právnou úpravou Exekučného poriadku, pričom na podporu tohto názoru poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu oprávnenou osobou s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania súdneho exekútora z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého

účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta, že ním vytýkaným postupom došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p, z obsahu dovolania však vyplýva, že dovolateľ namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania súdneho exekútora nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 239 O.s.p. a ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie súdneho exekútora ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Náhrada trov dovolacieho konania nebola oprávnenému a povinnému priznaná, lebo v dovolacom konaní nemal dovolateľ úspech a ostatní účastníci nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. októbra 2015

JUDr. Marián Sluk, PhD., v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová